

Elektromobiļi

Publicēts: 21.12.2021.

Atjaunināts: 24.02.2023.

VARAM sniedz atbalstu iedzīvotājiem jaunu vai lietotu rūpnieciski ražotu elektromobiļu iegādei un jaunu rūpnieciski ražotu ārēji lādējamu (plug-in) hibrīdauto iegādei.

Valdībā apstiprināts Emisijas kvotu izsolišanas instrumenta finansēto projektu atklāta konkursa nolikums, vērtēšanas kritēriji, projektu pieteikšanas, izskatīšanas, apstiprināšanas un finansējuma piešķiršanas kārtība.

Valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Vides investīciju fonds" pieņem un vērtē projektu iesniegumus, pieņem lēmumus par finansējuma piešķiršanu vai atteikumu un kontrolē projekta īstenošanu. Vairāk informācijas varat uzzināt Latvijas Vides investīciju fondā konkurss@lvif.gov.lv; tālr. 67 845 111.

 [Atbalsts elektromobiļu un ārēji lādējamu hibrīdauto iegādei](#)

Emisijas kvotu izsolišanas instrumenta finansēto projektu atklāta konkursa "Siltumnīcefekta gāzu emisijas samazināšana transporta sektorā – atbalsts bezemisiju un mazemisiju transportlīdzekļu iegādei" nolikums

Ministru kabineta 2021. gada 21. decembra noteikumi Nr. 896 [Emisijas kvotu izsolišanas instrumenta finansēto projektu atklāta konkursa "Siltumnīcefekta gāzu emisijas samazināšana transporta sektorā – atbalsts bezemisiju un mazemisiju transportlīdzekļu iegādei" nolikums](#)

Kāds būs labums no šīs atbalsta programmas? Vai tas ko mainīs?

Transporta sektors rada gandrīz trešo daļu no kopējām Latvijas siltumnīcefekta gāzu emisijām, kur viens no lielākajiem emisiju avotiem ir tieši personīgais autotransports. Tāpēc ir jāatrod jauni veidi, kā samazināt emisijas transporta nozarē – piemēram, padarīt ekonomiski izdevīgāku videi draudzīgu transportlīdzekļu iegādi un pieejamāku uzlādes staciju infrastruktūru.

Viens no šī atbalsta mērķiem ir mainīt iedzīvotāju paradumus un popularizēt elektromobiļu lietošanu ikdienā, tādējādi mazinot mītus un stereotipus par neērtībām to lietošanā.

Vai citur Eiropā arī piešķir finansiālu atbalstu elektromobiļu iegādei?

Atbalsta mehānismi elektromobiļu iegādei un jo īpaši to monetārā vērtība, ES valstīs ir atšķirīgi. Tomēr lielākā daļa jeb 20 valstīs piedāvā atbalstu grantu (subsīdiju) veidā, un tikai 6 valstīs – Bulgārija, Malta, Kipra, Dānija, Beļģija un pagaidām arī Latvija, nepiedāvā nekādu vienreizēju finansiālu atbalstu.

Vidējais finansiālā atbalsta apjoms elektroautomobiļu iegādei Eiropā ir 6300 eiro (no 2000 eiro Somijā līdz 11 500 eiro Rumānijā), bet ārēji lādējamam hibrīdauto – vidēji 3600 eiro (no 980 eiro Zviedrijā līdz 6750 eiro Vācijā).

No kādiem līdzekļiem paredzēts finansēt grantu programmu?

Atbalsta programma 10 milj. eiro apmērā tiek finansēta no Emisijas kvotu izsolišanas instrumenta (EKII), kas ir valsts budžeta programma, kurā finansējums tiek gūts no emisijas kvotu izsolišanas. EKII finansējumu ir jāizmanto, lai mazinātu klimata pārmaiņas un nodrošinātu pielāgošanos klimata pārmaiņām.

Kāda atšķirība starp elektromobili un ārēji lādējamu (plug-in) hibrīdauto?

Elektromobilis pēc savas konstrukcijas par vienīgo mehānisko dzinējspēku izmanto enerģiju no transportlīdzeklī glabātās elektroenerģijas un tā siltumnīcefekta gāzu emisijas ir 0 g CO₂/km. Bet ārēji lādējams hibrīdauto par mehānisko dzinējspēku izmanto enerģiju no transportlīdzeklī glabātās elektroenerģijas un tai pat laikā tam ir uzstādīts iekšdedzes dzinējs, un tā kopējās siltumnīcefekta gāzes emisijas ir līdz 50g CO₂/km.

Vēlos iegādāties elektromobili. Cik ilgi vēl varēšu pieteikties atbalstam?

Plānots, ka atbalsta programma būs pieejama no 2022. gada sākuma līdz 2023.gada beigām, vai līdz brīdim kamēr beidzas pieejamais finansējums 10 milj. eiro apmērā.

Kādus transportlīdzekļus var iegādāties ar valsts atbalsta programmu?

Valsts atbalsta programmas ietvaros šobrīd vari izvēlēties starp 364 dažādiem auto modeļiem, par kuriem informācija ir pieejama SIA "Vides investīciju fonds" mājas lapā - [EKII.LV - Transportlīdzekļa izvēle](https://www.ekii.lv/transportlīdzekļa-izvele)

Cik liels ir atbalsts, ko varu saņemt, iegādājoties elektromobili?

Atbalsta programmas ietvaros viena jauna elektromobiļa iegādei atbalsta apjoms ir 4500 eiro, savukārt lietota elektromobiļa un jauna ārēji lādējama hibrīdauto iegādei atbalsta apjoms ir 2250.

Cik maksā elektromobilis? [↗](#)

Atbalstu varēs saņemt jaunu elektromobiļu, lietotu elektromobiļu un ārēji lādējams hibrīdauto iegādei.

Saskaņā ar publiski pieejamo un ministrijas rīcībā esošo informāciju šobrīd tirgū ir pieejami vismaz divi mazas klases elektromobiļu modeļi ar cenā no 25 000 *euro* un vismaz 15 dažādi mazas, vidējas, SUV un kravas klases elektromobiļu modeļi ar vērtību līdz 40 000 euro. Papildus tam atbalstu varēs saņemt ārēji lādējama hibrīdauto iegādei, kuru cena ir mazāka nekā elektromobilim, kā arī lietotu elektromobiļu iegādei, kuru tirgus cena ir sākot no 5500 eiro.

Vai iespējams iegādāties elektromobili un ārēji lādējamu hibrīdauto līzīngā un saņemt valsts atbalstu? [↗](#)

Jā, atbalstu iespējams izmantot, iegādājoties mazemisiju (ārēji lādējamu hibrīdauto) un bezemisiju (elektromobili) transportlīdzekli līzīngā. Par konkrētiem finansēšanas nosacījumiem interesējies pie auto pārdevēja (komersanta) vai pie līzīngā devēja.

Kurā brīdī sazināties ar līzīngā devēju, lai saprastu izvēlēta auto finansēšanas iespējas? [↗](#)

Tad, kad esi noskatījis vēlamo transportlīdzekli un vēlies saprast savas finansēšanas iespējas, aizpildi līzīngā pieteikumu pie auto pārdevēja (komersanta) vai līzīngā devēja mājas lapā.

Kādi ir līzīngā nosacījumi elektromobilja un ārēji lādējama hibrīdauto iegādei? [↗](#)

Parasti mazemisiju (ārēji lādējamu hibrīdauto) un bezemisiju (elektromobili) transportlīdzekļiem līzīngā devēji piedāvā labākus finansēšanas nosacījumus. Par konkrētiem nosacījumiem interesējies pie sava izvēlēta auto pārdevēja (komersanta) vai pie līzīngā devēja.

Kur paliks privātpersonu iepriekšējā mašīna pēc elektroauto iegādes? [↗](#)

Ikvienam iedzīvotājiem ir tiesības brīvi un pēc saviem ieskatiem rīkoties ar savu īpašumu – esošu transportlīdzekli. Tajā pat laikā projektu konkursa ietvaros tiek piedāvāts stimulējošs mehānisms, kura būtība ir veicināt vecu un lietotu ar iekšdedzes dzinēju darbināmu transportlīdzekļu mazināšanos esošajā autoparkā norakstos to, nododot apstrādes uzņēmumiem. Līdz ar to veicinot ilgtermiņa risinājumu ieviešanu elektromobiļu un ārēji lādējamu hibrīdauto iegādei un izmantošanai iedzīvotāju vidū, tādā veidā nodrošinot SEG emisiju samazināšanos.

Kādas ir iespējas uzlādēt elektromobili? Kur ir pieejamas uzlādes stacijas?

Ērtākais un ekonomiski izdevīgākais uzlādes veids ir auto uzlāde mājās, savā garāžā. Tam derēs parastā kontaktligzda, bet iespējams uzstādīt arī mājas uzlādes ierīci, kas procesu paātrinās 2x.

Nacionālais elektromobiļu uzlādes staciju tīkls "E-mobi" nodrošina elektromobiļu pārvietošanos visā Latvijas teritorijā. Uzlādes staciju tīklu uztur VAS "Ceļu satiksmes drošības direkcija" (CSDD). Patlaban e-mobi tīklā darbojas 112 ātrās uzlādes stacijas visā Latvijas teritorijā, ko uztur CSDD. [Uzlādes staciju karte pieejama CSDD mājaslapā.](#)

Arī uzņēmumi Latvijā uzstāda arvien jaunas uzlādes stacijas, kā piemēram [Elektrum stacijas](#) atrodas Rīgā, Mārupē, Jūrmalā, Liepājā, Jelgavā, Valmierā, Aizkrauklē, Jēkabpilī un Daugavpilī.

Plānotais atbalsts elektromobiļu iegādei ilgtermiņā veicinās arī infrastruktūras uzlabojumus.

Vai saņemtais atbalsts būs jāatdod, ja nenobraukšu konkrētu kilometru skaitu gada laikā?

Atbalsta programma paredz vairākus nosacījumus attiecībā uz elektromobiļu un ārēji lādējamu hibrīdauto lietošanu, t.sk. minimālo nobraucamo attālumu. Gadījumā, ja vairāku gadu periodā netiek nodrošināts viena gada vidējais minimālais nobraucums, Vides investīciju fondam būs jāpieņem lēmums par atgūstamo neattiecināmo līdzekļu apjomu (atgūstamo neattiecināmo līdzekļu apjoma maksimālais apmērs nevarēs pārsniegt 20 % no saņemtā atbalsta summas).

Kādā veidā atbalstu varēs saņemt?

Atbalsts tiek īstenots sadarbībā ar komersantiem – valsts akciju sabiedrības "Ceļu satiksmes drošības direkcija" pārziņā esošajā transportlīdzekļu un to vadītāju valsts reģistrā reģistrētiem komersantiem, kas normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā ierīkojuši un reģistrējuši transportlīdzekļu tirdzniecības vietas un šīs atbalsta programmas ietvaros ir noslēguši līgumus par projektu īstenošanu ar SIA "Vides investīciju fonds".

Savukārt atbalsta saņēmēji ir iedzīvotāji – Latvijas Republikas pastāvīgie iedzīvotāji, kuri noslēgs līgumus atbalsta saņemšanai ar komersantiem elektromobiļa vai ārēji lādējama hibrīdauto iegādei vai nomai ar izpirkuma tiesībām, izmantojot līzings pakalpojumu.

Tādējādi iedzīvotāji pie [komersantiem](#), kas atbilst atbalsta programmas nosacījumiem un ir noslēguši līgumu ar SIA "Vides investīciju fonds" var iegādāties videi draudzīgu transportlīdzekli par būtiski zemāku cenu, nekā to būtu iespējams izdarīt bez šīs atbalsta programmas.

Vai uzvarēt konkursā var viens tirgotājs, noteikts skaits vai neierobežots skaits automašīnu tirgotāju?

Ministru kabineta 21.12.221. noteikumu Nr.896 *“Emisijas kvotu izolēšanas instrumenta finansēto projektu atklāta konkursa “Siltumnīcefekta gāzu emisijas samazināšana transporta sektorā – atbalsts bezemisiju un mazemisiju transportlīdzekļu iegādei” nolikums”* 4.punkts paredz, ka “projekta iesnieguma iesniedzējs ir valsts akciju sabiedrība “Ceļu satiksmes drošības direkcija” pārziņā esošajā transportlīdzekļu un to vadītāju valsts reģistrā reģistrēts komersants, kas normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā ierīkojis un reģistrējis transportlīdzekļu tirdzniecības vietas.”. Saskaņā ar publiski pieejamo CSDD informāciju (<https://e.csdd.lv/autoveikali/>) sarakstā ir iekļautas 777 tirdzniecības vietas (komersants vienlaikus var ierīkot vairākas tirdzniecības vietas). Tātad ikviens no komersantiem, kas izpilda projektu konkursa nolikuma prasības un noslēdz līgumu par projekta īstenošanu ar SIA “Vides investīciju fonds”, var pārdod iedzīvotājiem jaunus un/vai lietotus elektromobiļus vai jaunus ārēji lādējamus hibrīdautos, t.i. konkursā var “uzvarēt” neierobežots skaits automašīnu tirgotāju.

Vai katram tirgotājam ir noteikta summa, cik tas var iegūt, vai arī tirgotājs iegūs iespēju dabūt valsts atbalstu un tad attiecīgi par katru pārdoto auto no valsts iegūs līdzfinansējumu?

Ministru kabineta 21.12.221. noteikumi Nr.896 *“Emisijas kvotu izolēšanas instrumenta finansēto projektu atklāta konkursa “Siltumnīcefekta gāzu emisijas samazināšana transporta sektorā – atbalsts bezemisiju un mazemisiju transportlīdzekļu iegādei” nolikums”* neparedz konkrētu finansējuma apjomu katram projekta īstenošanai, t.i. projektu konkursa ietvaros ir pieejams maksimālais finansējuma apjoms 10 milj. eiro neatkarīgi no tā cik daudz būs projektu īstenošana. Līdz ar to, ja komersants ir noslēdzis līgumu par projekta īstenošanu ar SIA “Vides investīciju fonds”, tad par katru pārdoto elektromobiļus vai ārēji lādējamu hibrīdautos tas attiecīgi saņems finansējumu šī konkursa ietvaros (komersants pārskatu un pamatojošos dokumentus iesniegs SIA “Vides investīciju fonds”, savukārt maksājumu veiks VARAM).

<https://www.kem.gov.lv/lv/elektromobili>